

Angelček

otrokom prijatelj, učitelj in voditelj.

Uredil

Anton Kržič

XX. tečaj

V Ljubljani, 1912.

Izdalo društvo „Pripravniški dom“.

Natisnila Katoliška tiskarna.

33382 I C

I C

33382

KAZALO.

Pesmi.	Stran		Stran
Zvečer:		Ranjenec	141
1. Prošnja	1	Pred počitkom	151
2. Sursum corda	1	Na vernih duš dan	164
3. In zasanja vsa dolina	17	Ob zibeli	174
4. Temni mrak na zemlji	17	Nagajivka	174
5. Ave Marija	33		
6. Veliki četrtek	49	Povesti, pripovedke,	
7. Solnčni zahod	65	popisi, basni itd.	
8. Poletni večer	81	Srečni ljudje:	
9. Delopust	97	1. Prva dva srečna	1
10. Na paši	113	2. Marija, presv. Devica	4
11. Tamburica	129	3. Sladko kamenje	18
12. Večernica	145	4. Sveti šaljivec	19
13. Vernih duš večer	161	5. Sreča vdanosti	20
14.—15. Sveti večer	177	6. Prvi samotarci in me- niji	34
Na zimo	6	7. Sokrat	35
Himna veselih otrok	8	8. Nikar se ne smili sam sebi	37
Zimsko solnce	15	9. „Dober dan!“	50
Mraz	21	10. Diogen	51
Pa kupim si konjička	31	11. Od trpinov se uči za- dovoljnosti	52
Pesem veselega dečka	37	12. Vesel prijatelj vesele mladine	66
Pesem	62	13. Kateri je srečnejši?	67
Kadar sami smo doma	63	14. Vesel redovnik	82
Pot v cerkev	76	15. Srečna redovnica	82
Želja	84	16. Ali veš	83
Pet pedi	87	17. Najboljši vir moči in sreče	98
Bolna hčerka materi	93	18. Kateri je najlepši dan življenja	98
Slovo od njiv	93	19. Kako si otroci izbi- rajo srečo	99
Sveto Telo	95	20. Nesrečna koza	114
Lilije	100	21. Čudodelno zeljce	114
Kdo bi ne pel	102	22. Svoj križ. (Legenda)	131
Deklamovanke:		23. Kdo je najnesrečnejši	146
1. Zobozdravnik	109	24. Duše v vicah	162
2. Povest o kosu	109	25. Vsi svetniki	163
3. Mati in sin	126	Ljubljeni Tončki	7
4. Osa in medica	127	Zopet prijatelja	10, 22
5. Naša Mimica	143		
6. Nespametna ribica	143		
7. Jakec kozla jahal	159		
8. Na barju	174		
Mamica, jaz moram v raj	111		
Poletno jutro	119		

Naše igre:

1. Železnice	29
2. Še enkrat železnica	74
3. Iz naše trgovine	121
4. Čmrlji	140
Sirotica Anica	38
Če ni kruha	45
Spomladi	52
Kaj mi pišejo moji prijatelji	55
Kol	56
Pes in petelin	58
Jurčkova in Nacetova tavnina	58
Gregec — Grbec	67, 84
Pomlad prihaja	74
V spomin svoji pridni učenki	76
Kako je Martinek opravil prvo sv. obhajilo	88
Kresna pravljica	91
V gozdu	101
Ivaneček in čarovnica	103
Koza in volk (Ruska basen)	110
Pojdimo se pogovarjat!	115
Janezkova telička	122

Nove legende:

1. Plačilo ponižnosti. —	
2. Plačilo dela	124
Volk in prešič	125
Klobasa in miška	122
Gajželnik	132
O, ko bi bila vedela!	142
Gad in slepec. (Basen)	142
Iz davnih dni	147
Korbarjev Jurca	152
Zdaj gremo iz Milana	171
Izgubili	172
Nepokorne muhe. (Basen)	173
Pečka. (Iz ruske čitanke)	173
Sestrica Ljudmila	175
Kapelica sred morja	178
Miklavž prihaja	185
Babična povest	187
Prijateljica živali	189

Igrokaz:

„Pridi, sveti Miklavž“	166
----------------------------------	-----

Pesmi z napevi.

Himna veselih otrok	15
Zvečer	46
Pomladančica	63
Na počitnicah	95

V zabavo in kratek čas.

Uganke	80, 112, 176
Naloge	16, 48, 144
Šaljiva vprašanja	16, 48, 80, 112, 144, 176

Kratkočasnice:

Kako se olajša izpraševanje vesti	16
Mucka in punčka	16
„Zadnja beseda“	31
V lekarni. — Potujočemu prodajalcu. — Na glavo padel. — Adam in Eva	48
Še tete je treba	64
Ali Bog vse ve?	112
Varčnost	125
Sanje. — Nepazljiv učenec. — Adamina	144
Pri zdravniku. — Prisodniku. — Slab izgovor. — Šaljiv pregovor	160
Odhod lastovic. — Kaj je nič? — Avtomobil. — Učenci. — Nezadovoljna učenka	176

Slike.

Veseli otroci	8—9
Ob veselem prizoru	24
Naš Janko	40—41
Pozdrav pomladi	57
Veverica in skorčki	72—73
† Zdenka Arko	77
Babica uči vnuka	89
Mak	94
Igrajmo se trgovino	104—105
Vesela voznja	117
Mali ranocelnik	120
Ob robkanju koruze	136—137
Spomin s počitnic na deželi	153
„Sestrica Ljudmila“	175
Pst! Dedek spi	184
Tički o Božiču	190

ANGELČEK

Priloga „Vrteu“.

Štev. 1. Ljubljana, 1. januarja 1912. XX. tečaj.

Zvečer.

1. Prošnja.

Noč je zavila
v plašč teman
log in plan.
Povsod je mir
in vse počiva
in sniva . . .

In angeli beli
iz svetih nebes
na zemljico plavajo
in zazibavajo
deco v raj sanj . . .

Ah, angeli čisti duhovi,
ki ljubite čiste ljudi,
dajte mi moč, da ostanem
vedno tak čist kakor vi . . .

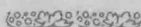
Gnjevoš.

2. Sursum corda.

V tihi čas večernih ur,
ko se polni zvezd azur,
želje vroče iz srca
nam kipijo do neba.

Nam kipijo do neba,
kjer gorje se vse konča
in za tukajšnje bridkosti
čakajo nas zgolj sladkosti.

Saturnin.

Srečni ljudje.

Lansko leto sem vam pripovedoval o dobrih ljudeh, in sicer zato, da bi se od njih učili, kako morate tudi vi biti dobri, prav blagega in plemenitega srca. Letos pa vam bom pripovedoval o srečnih ljudeh, pa zopet zato, da bi jih posneli ter se naučili, kaj morate tudi vi storiti, če hočete dospeti do sreče. Prepričali se boste zlasti te-le resnice, da: kdor hoče biti srečen, si mora pridobiti in ohraniti zadovoljnost srca. Zadovoljnost srca si pa morejo v popolni meri pridobiti le oni, ki zvesto izpolnjujejo voljo božjo.¹

1. Prva dva srečna.

Popolno srečo, kakor je ljubi Bog prvotno namenil vsem ljudem, sta uživala le samo Adam in Eva, dokler sta bila nedolžna. V raju je sijalo še solnce sreče v popolni žarnosti, po grehu pa so ga človeštvu jele začinjati mračne megle in temni oblaki bridkosti in težav.

Popolnoma srečna sta bila Adam in Eva zato, ker jima ni nobena reč nasprotovala, nobena reč jima kalila jasne sreče; pač pa je vse pospeševalo njuno zadovoljnost in radost.

Le pomislite, kako srečni bi že mi bili, ko bi nam ne bilo treba trpeti nič hudega, četudi bi ne imeli nič posebno dobrega. Pa zdaj ni na svetu nikogar, ki ne bi moral trpeti nič žalega, nič neprijetnega. Vseh nadlog, ki zdaj stiskajo človeški rod, vam seveda ne morem naštet. Opozorim naj vas le na najhujše in najnavadnejše stiske in težave. Koliko nadležnosti ima človek že s a m s s e b o j! Tlačijo ga mnogovrstne telesne in dušne bolezni in slabosti; nadlegujejo ga mučne skrbi, huda nagnjenja itd. Koliko bridkosti mu napravljajo nezgode v naravi, koliko grenkosti mu nakopavajo zlobni ljudje itd.

¹ Kdor se hoče tega natančneje prepričati, naj pazno čita knjigo: „Osmero blagrov ali nauk srečnega življenja.“ Spisal Anton Kržič.

Vseh takih in enakih težav nista poznala Adam in Eva.

Vedno sta bila zdrava na duši in na telesu! Kolika sreča je povedana v teh kratkih besedah. Saj še zdaj, ko voščimo srečo prijateljem in znancem, ne vemo želeti nič boljšega, nego ljubo zdravje. In kako neprecenljivo je blaženstvo zdravega in nepopačenega duha: nikoli nobene nepovoljnosti v mislih in željah, nobenega očitka glede na preteklost, nobene skrbi glede na prihodnost, nobenih dvomov in težkoč v spoznavanju, nobene zoprnosti v čuvstvih... Tudi narava jima ni prizadevala nikakršnih nadležnosti: rože za nju niso imele zbodičastega trnja, rastline ne škodljivega strupa, zverine nikakršne upornosti... Hudournih neviht ni bilo, da bi uničevale polje in nasade; ni jima bila nadležna in škodljiva vročina in mraz...

Pa naši prvi starši niso bili le prosti vseh nadlog in bolečin, marveč so imeli tudi na razpolago vse prijetnosti, kakršnih so si le poželeli. »Vse, kar ima narava najprijetnejšega, kar imajo letni časi najmikavnejšega, lepotije neba, bogastva zemlje, bistre vode, travniki, gozdovi, hribi, planjave in doline, milobno obzorje, čarobni razgledi... vse, vse je bilo tu združeno in urejeno z božjo umetnostjo v zabavo človeku.« Družbe prijateljev in znancev sicer nista imela, a je tudi nista pogrešala, saj jima je bilo vse stvarstvo družabno in prijazno. Rekla sta tičku: zapoj, in tiček je pel. Poklicala sta leva, in mogočni lev se je približal kot jagnje krotak, dal se je božati, a je tudi točno izpolnil, kar sta mu velela...

Kaj naj pa šele rečem o njuni nadnaravni sreči, ki jo je čutilo njuno detinsko nedolžno srce, za vse dobro tako vneto in vzprejemljivo, ko je Bog sam po očetovsko z njima govoril in jima odpiral vedno nove zaklade svetega spoznanja in svetih radosti!

Le za eno nesrečo vé zgodovina, ki ju je slednjič zadela, pa seveda za seboj pritegnila morje nesreč. Ta nesreča, ali pravzaprav: meja med srečo in nesrečo — se imenuje g r e h. Greh je ukončal raj na zemlji in ga nadomestil s tužno »puščavo«.

Prav iste sreče, ki sta jo uživala Adam in Eva v rajju pred grehom, seveda zdaj ne more doseči noben zemljan, pač pa se bliža tej rajski sreči vsakdo tembolj, čimbolj se ogiblje greha in skrbi za pošteno in nedolžno življenje, kakor zagotavlja pesnik v besedah:

Zemlja cvetna je dolina
njemu, ki živetí zna.

In v resnem opominu:

Nespametno ljudstvo, čemu je tvoj stok?
Na delo! Ne drži mi križema rok!
Povrni se samo v prvotnost nazaj
in našlo povsodi prvotni boš raj!

2. Marija, presveta Devica.

Še srečnejša kot Eva v prvotni nedolžnosti, je bila Marija, prečista Devica.

Morda se vam bo čudna zdela ta moja trditev, ker veste, da je morala Marija silno veliko trpeti, da se časti tudi z bridkostnim naslovom »Žalostna Mati božja« in »Kraljica mučencev«. Toda ne smete misliti, da je človek le takrat srečen, kadar mu gre vse po volji, ko se obrača vse po njegovih željah. Taka sreča je bila v rajju. Pa so jo napravili naši prvi starši. Zdaj je stališče naše sreče tukaj na zemlji vse drugačno. Nekaj nam je še ostalo iz raja. Nekoliko veselih ur ima vsak človek na svetu, da ne pozabimo one rajске sreče, ki jo je bil predobrotni Oče nebeški prvotno namenil vsem ljudem, a nam jo je izpodrinil greh, pa da tembolj hrepenimo po oni sreči, ki nas po kratkem zemeljskem bivanju čaka v nebeški slavi. Nastala je pa zdaj še nova podlaga naši sreči: tolažba, junaška potrpežljivost in vdanost v voljo božjo, morda bi smeli reči: sreča v nesreči. In zarja te nove sreče je Marija, brezmadežna Devica. Po pravici se imenuje »začetek našega veselja«. Poudarjati bi tu smeli besedico »našega«, namreč ne rajskega, ki zdaj ni več mogoče, marveč onega veselja, ki se more doseči tudi v našem času, v naših okoliščinah. Seveda se

Marija imenuje začetek ali vzrok našega veselja zato, ker je Mati Jezusa Kristusa, ki nam je s svojim božjim naukom in odrešenjem pokazal in omogočil pot do pravega veselja, do prave sreče; vendar pa tudi zato, ker je bila sama najsrečnejša izmed vseh ljudi na zemlji in nam je zvesta voditeljica do prave sreče.

Najsrečnejša pa je, ker se je z vsem srcem veselila srečnih dogodkov in okoliščin, pa tudi v hudih dneh, v mračnih urah ni izgubila poguma, potrpežljivosti — tolažbe. Torej je bila srečna v veselju in žalosti.

Veselih trenutkov pa ni bilo malo v Marijinem življenju. Ker je bila brez madeža izvirnega greha spočeta in tudi sama ni storila nikdar nobenega greha, marveč se odlikovala v vseh čednostih, zato je bilo v njenem presvetem srcu še premnogo radosti iz raja, kakršnih ni občutil noben drug človek. Kako rajsko cvetna so bila njena mladostna leta v templju; koliko nadzemeljskega veselja ji je podajala pobožna molitev, sveta pesem! Vse pa seveda presega sreča, da je bila **M a t i b o ž j a**! Ako je bila že za Adama in Evo v raju to največja sreča, ker je Bog občeval z njima, kaj naj rečemo šele o Marijini sreči, ko je bila s Sinom božjim v tako tesni zvezi, da ga je smela imenovati svojega Sina, mu izkazovati vso materinsko ljubezen, pa tudi uživati vso srečo njegove sinovske hvaležnosti... v njegovi sladki družbi živeti tako dolgo vrsto let! Sicer imamo zapisano le enkrat v sv. pismu, da je vzkipelo njeno Srce v veseljem spevu: »Moja duša poveličuje Gospoda in moj duh se veseli v Bogu, mojem Zveličarju!« Toda enaka hvaležnost za rajsko srečo svetih radosti je gotovo neštevilnokrat odmevala iz njenega brezmadežnega Srca.

Marijine sreče pa, kakor smo že omenili, ni zmanjševalo njeno trpljenje, marveč jo je še neizmerno povekševalo. Seveda je čutila grenkobo trpljenja tudi Marija, pač še bolj kot vsakdo drugi; toda to grenkost je osladila junaška vdanost v voljo božjo. Njeno sveto geslo je bilo v veselju in žalosti: »Fiat —

zgodí se mi po tvoji besedi!« Če ji je Bog poslal veselje, ga je zahvaljevala, če ji je pa odmeril trpljenje in bolečine, je bila tudi zadovoljna, saj je vedela, v koliko srečo bo vsemu svetu njeno in njenežega Sina trpljenje. Zadovoljnost je pa le druga beseda za srečo.

In ravno ta prevzvišena čednost: mučeniško-junaška potrpežljivost, sveta zadovoljnost v največjem trpljenju je višek Marijinega veličastva. Lepota zvezd se pokaže šele na nočnem nebu, vrlina človeškega značaja pa v noči trpljenja. Kajne, za koliko bi se tudi vam Marija zdela manj veličastna, ko bi ne bila Mati žalosti — Mater dolorosa — ko bi bili njeni dnevi pretekli v sami radosti, brez trpljenja.

V tem je še najbolj Marija podobna svojemu božjemu Sinu, ki si je — dasi kralj nebes in zemlje — na zemlji prostovoljno izbral življenje v najpreprostejših, najtežavnejših in najneprijetnejših okoliščinah ter slednjič radovoljno do dna izpraznil prebridki kelih trpljenja. In tako je postala blažena hišica v Nazaretu, kjer je živela najsvetejša, pa tudi najsrečnejša družina, šola srečnega življenja. Zapomnimo si tudi mi poglavitni nauk te rajske šole: Hvaležno sprejemajmo vsako veselje, ki nam ga naklanja najboljši Oče nebeški; potrpijmo pa tudi junaško, če nas zadene kaj hudega. »Zgodi se volja božja!« to bodi tudi nam vodilo vse dni našega življenja.

Na zimo.

Gora rumena,
plan zapuščena,
polje obrano sadov.
Ptiček utihnil,
ker je mraz dihnil
skozi vejevje gozdov.

Pečke dih topel
kočo zasopel,
zunaj mraz brije že zdaj.
Prosim vas, da se
v zimske vsaj čase
spomnite ptičkov mi kaj!

Mokriški.

Ljubljeni Tončki.

Čujte, otroci, o moji Tončki, moji najljubši in najpridnejši, ki jo krije že hladna zemljica.

Bila je tako pridna, izmed vseh otrok najpridnejša. Nikdar ni žalila staršev. Letos je vstopila v šolo in bila je že pri prvem sv. obhajilu.

O, kako rada je hodila v šolo, dasi je imela črez uro daleč. V šoli je lepo glasno odgovarjala. Učiteljica, součenci in součenke, prav vsi smo ljubili Tončko.

Nagloma je zbolela in ostala doma, a le tri dni. Četrty dan je bila boljša in je prišla v šolo. Tožila je, da jo boli glava in vrat. Rekla ji je učiteljica, naj ostane doma tako dolgo, da popolnoma ozdravi. A zasolžili sta se Tončki modri očesci: »Tako rada pridem v šolo!«

Revica — prišla je zadnjikrat. Ko je po pouku odhajala domov, mi je podala ročico in me je mило pogledala, kakor bi bila slutila, da se poslavlja.

Naslednji dan se je vlegla. Obolela je kakor mnogo drugih otrok za škrlatinko. Obiskala sem jo z zdravnikom. A revica ni mogla več govoriti. Tako proseče je zrla vame, in kakor mi je pravila njena mamica, me je večkrat šepetaje poklicala. A ko sem odhajala, je iztegnila ročico in zašepetala tako proseče: »Gospodična!« A povedati mi ni mogla ničesar več.

Obljubila sem ji, da zopet pridem.

Tončka, moja draga, a nisi me čakala!

Kruta smrt te nam je ugrabila; tudi tebi, Tončka, ki smo te vsi ljubili, ni prizanesla.

Tvoja dušica je splavala med krilatce, kamor spadaš, dete zlato.

Fr. Z—č. (Medvedje Brdo.)

Himna veselih otrok.

Tovarši, radujmo se;
pomlad življenja nam cvete!
Saj kdor v mladosti ni vesel,
kdaj neki lahko bo zapel? La, la, la...

Živimo zdaj še brez skrbi,
gorjé sveta nas ne teži.
Ej, rajski čas detinskih let
ne zmeni se za pusti svet! La, la, la...

Bogastva res da nimamo,
pa ljubi starši nam dajo,
kar srce naše počeli, —
saj z malim se zadovolji! La, la, la...

Bodimo blažega srca,
prav čistega, nedolžnega:
Nedolžnega ne straši nič,
vesel prepeva kakor ptič! La, la, la...

Imejmo radi vsakega,
tako kot brata ljubega:
Le tam, kjer jeze, spora ni,
veselja rajski glas doni: La, la, la...

Oj, zdaj le veselimo se;
pomlad življenja nam cvete!
Saj kdor v mladosti ni vesel,
kdaj neki sladko bo zapel? La, la, la...

Internus.

Zopet prijatelja.

Spisal Julij Slapšák.

I.

Solnce je že zašlo, a še sta živela v sovraštvu; zasvetil je že drugi dan, a jezica se še ni ohladila; že se je žarilo v drugič večerno nebo, pa sta si bila še vedno navskriž. — Kdo pa? — I kdo: Trgovčeva Zinka — Zinkica in pa mladi psiček Murček.

Kako sta si bila prijatelja! Marsikatero dobro kost je vrgla Zinka psičku; semintja si je celo od svojih ust pritrkala kak masten založek in tečen grizljaj ter ga skrivaj ponesla Murčku; in vsak dan je pa redno dobival iz njenih rok trikrat na dan ostanke od jedi v vedno čistem in pomitem koritcu pred vežo. — In kužek? Dobro je vedel, kdo mu donaša vse te dobrote sveta, in hvaležen je bil iz dna pasjega srca milosrčnemu in dobremu dekletcu. Kadar ga je Zinka poklicala: »Tá, tá, Murček!« in mu zalučila kamenček po dvorišču in rekla: »Holej, holej, kužek, skoči, steci ponj!« — prav nič se ni obotavljal Murček, kar poskočil je, se zaletel in stekel po kamen. V trenutku je bil že zopet nazaj in je prinesel v gobčku strmeči Zinki kamenček pred nože. Oj, kako je bila Zinka psička vesela! In ponosna je bila nanj, saj je bil že tako moder, čeprav še tako mlad. — No, do včeraj je trajalo to prijateljstvo med njima, do včeraj; včeraj pa se je razdrlo. Pomislite, ljudje božji, popolnoma razdrlo. — I kaj pa je bilo? — Takoj izveste.

Veste, včeraj zjutraj so šli v šolo: Trgovčeva Zinka — spremljal in varoval jo je po poti seveda njen zvesti prijateljček Murček — potem sosedov Jožek in še več drugih otrok, cela truma. Sosedov Jožek, učenček I. razreda, je še po stari, častitljivi navadi nosil na hrbtu torbico, v torbici pa tablico, na tablici pa gobico, privezано na dolgi beli prejici, v tri gube zamotani. Pa se prigodi, da gobica, na tablico trdo privezana s prejico, v tri gube zamotana,

pokuka nagajivo iz torbice na svetlo, potlej pa zdrsne navzdol in zabinglja svobodno po Jožkovem hrbtu. Murček pa kar obstane, ko zagleda gobico, ki je tako nemirno in čudovito odskakovala od torbice po hrbtu. Prav zares si zmisli, da je tudi to tak kamenček, kakor ga je treba zgrabiti in prinesiti Zinki — Zinkici pred noge. Oj, kako vablivo pada in se zopet dviga gobica — kamenček! Kužek zamaje z repkom in pogleda vprašujoče Zinko — Zinkico. In zazdelo se mu je, da mu je mignila deklica, da mu je velela: »Holej, holej, kužek, skoči, zgrabi in prinesi gobico — kamenček!« Psiček pa zabevska: »Hoj-hoj, boš že videla Zinka — Zinkica: še ta hip bo v mojem gobčku ta kamenček, ki skače po zraku kot kobilica v senu; ho-hoj, še ta hipec ti ga položim pred noge.« Tako zabevska kužek po svoje, Zinka ga pa seveda ne ume. Nato pa kužek poskoči in hlastne po gobici — kamenčku. Pa pomislite: prav izpred noska mu frkne v tistem hipu gobica na drugo plat, in tako se zgodi, da zasadi kužek, ki je dobro meril, a slabo zadel, svoje ostre zobke v Jožkovo hlačnico in še dlje — v Jožkovo kožo in v mesek, joj, joj! . . . Jožek je prestrašeno zacvilil, kakor bi ga pičilo naenkrat devet gadov in bi mu bilo najmanj pol noge odtrgane. Tudi Zinka je prestrašeno zavpila pa udarila kužka po gobčku, kolikor je mogla z mehko ročico. »Ti grduh ti nemarni, ti nemarnež grdi,« ga je pokarala in mu žugala. Psiček je pa debelo gledal in migal z repkom, kakor bi hotel reči: »Zakaj me karaš, Zinka — Zinkica? Glej, gobica — kamenček je kobilica, pa mi je odskočila izpred gobčka. V drugič bom bolje meril, krepkeje zadel« Jožek se je pa še vedno cmeril ter klical v strahu: »Ali sem še živ, ali sem še živ?« Pa ko se je prepričal, da je celo hlačnica še cela in da do kože in meska pravzaprav še prišli niso kužkovi zobki, ga je pa minil prvi strah, polagoma se je umiril, in šli so zopet lepo dalje.

Pa so prišli šolarčki na novi most preko kalne reke, po dežju narastle. Prav takrat je tudi prignal debeli trški mesar bokajoče tele do mostu; otvezeno je imel mlado in neumno živalco na ohlapni vrvi. Pa

se je prigodilo, da je zarenčal in zalajal ta nesrečni psiček, ko so se srečali na mostu, pa je popadel tele za čudno brkato kost, za zadnjo nogo. Neumno tele se je pa tako zelo prestrašilo, da je kar skočilo na stran in, kakor bi mignil, je štrbosnilo v kalno reko. Otroci so pa v strahu zbežali; šele daleč od mostu so se ustavili. To je rentočil mesar! Le z velikimi težavami je rešil tele. Kužka bi bil zvezal in vrgel v vodo, ko bi ga bil dobil. Zinka je slišala trde besede mesarjeve. Grdo je pogledovala kužka in mu žugala s palico. V srcu je pa sklenila, da mu ne prinese nobene kosti več, ne kakega dobrega založka, ki bi si ga sama pritrkala od ust. Ko bi ga ne imela tako rada, kar zapodila bi ga daleč od doma ali pa dala ciganom. Psiček je pa obstal ter par hipov začudeno bulil v Zinko, nato pa je zmajal z repkom, poskočil ter skakal in norel po stari navadi dalje, kakor da bi se mu ne bilo prav nič zgodilo.

Murček je imel pa ta dan res smolo. Še eno neumnost je naredil to pot. Saj v tretje gre rado.

Prišli so šolarčki do šole. Gospodična učiteljica je krmila na vrtu svojega ljubega kanarčka. Oj, to je bil ljubek ptiček, ta kanarček! Zobčkal je z roke, letal je prosto po vrtu, a se vselej zopet povrnil v kletko. Kadar je pa odprl svoj kljunček, je pa že drobil tako sladke pesmice, da je vsakdo obstal in strmeč poslušal čudovitega pevčka. Oj, koliko veselih uric je že napravil kanarček gospodični učiteljici! Zato ji je bil pa tudi drag in mil, da nič tako. A takega denarja bi ne mogel pokazati zlepa kdo, da bi se mogla gospodična odločiti in mu zanj odstopiti ljubkega pevčka. Toda kaj se zgodi? — Ko pridejo otroci do šole, je zletel ptiček uprav z učiteljicine roke na belo stezico na vrtu, skakljal je tamkaj in zobčkal peščene drobljančke. Murček ga je pa zagledal. Prav zares je menil, da teka rumena miška po beli stezici, ali pa, da je vrgla Zinka — Zinkica rumen kamenček, ki ga je treba pobrati ter ga ji prinesiti pred noge. Pa poskoči psiček in lopne na ptička. Gospodična učiteljica zakrili z rokami, da odvrne nesrečo; Zinka hoče zavpiti, a glas ji zastane na

jeziku; srca otrok zatrepetajo v bojazni. Pes pa krepko pomeri, čvrsto zadene, bolje kot na Jožkovi hlačnici; samo en hip — in zgodilo se je: le klop! je reklo, in že se je zvijal ubogi pevček v pasjem gobcu. Ko ga je v drugem hipu položil Zinki pred nože, je razprostrl kanarček strte peruti, iz zlatega kljunčka mu je zacurljala rdeča kri, in zaprl je svetli očesci in obležal je na beli stezici — mrtev . . .

Usmiljena gospodična učiteljica je bridko zajokala, Zinka pa je zacepetala nad nesrečnim kužetom ter ga brez usmiljenja zapodila. In če bi bili hodili takrat cigani okrog, ne pomišljala bi bila prav nič, kar rekla bi jim bila: »Slišite, vlovite ga, oderite ga na meh in specite ga kar živega,« tako je bila huda na kužka. In karano kuže? Migalo je z repkom in gledalo debelo in bevskalo vprašujoče: »Ho-hoj, zakaj me pa karaš, Zinka — Zinkica? Mar nisem dobro zgrabil rumene miške na beli stezici? Ali ga nisem prinesel pred nože kamenčka?« Tako je zabevskalo nesrečno kuže. A ko je uvidelo, da ne mara več zanj dobrosrčna in usmiljena Zinka — Zinkica, da ga podi stran brez usmiljenja, je zacvililo, podvilo repek ter pobežnilo žalostno domov. Doma pa se je skrivalo in potikalo po hlevu — v hišo se ni upalo. Pa cvililo in bevskalo je tako čudno, kakor da je obsojeno na smrt.

Vse dopoldne ni bila Zinka prav nič več vesela. Kako neki? Težak kamen ji je ležal na drobnem srčecu, težak, pretežak. Oj, in ta je težil, preveč srčecu. Čutila je uboga Zinka — Zinkica, da je nesrečna, nesrečna kot takrat, ko se je mudila pri pastircih na paši, pa je pridirjal zbesneli vol in jo pobodel, toliko, da so jo rešili. Žalostna je bila Zinkica še bolj kot tisti dan, ko ji je pohodila krava najlepšega zajčka. Zdelo se ji je, da jo je zadela danes še večja nesreča kakor tedaj, ko se je peljala z očetom na novem vozu in je prišel naenkrat kamen pod kolo; voz se je bil zazibal in zaguncal sunkoma in s tako silo, da je ona kot žoga odfrčala z voza in je butnila z vso močjo kraj ceste: vso krvavo so pobrali in jo naglo odnesli k zdravniku. Menila je uboga

Zinka — Zinkica, da je topot še bolj žalostna in potrta kot tisto uro, ko je šla na vrh pogledat po gnezdih, če je kaj jajček. Poln predpasnik jih je dobila. Vsa vesela je hitela dol po stopnjicah; prav takrat pa se je usul dež in neznansko čudno in skrivnostno so zašumele in zaškrablale obile kapljice po strehi; prav nič drugega ni mislila Zinka, kakor da lezejo tatovi skozi streho, da oropajo bogato blagajno v prodajalni. Vsa prestrašena je pogledala kvišku, toda ne žive duše ni opazila gori pod streho. Takrat pa ji je zaplesalo pred očmi, stopnjice so se ji zazibale, naglo je prestopila in ni vedela ne kdaj, ne kako — v neki omotici je kar butnila kot snop po stopnjicah ter liki plaz drčala in se kotalila navzdol. Na grozen vik in krik je prihitela dobra mama — vse rumeno je bilo od pobitih jajc. Naglo je pobrala na spodnji stopnjici hčerko, jo nesla v kuhinjo, jo preoblekla in tolažila. Dekla je šla pa stopnjice pomivat.

Slišite, mladi prijateljčki, tako zelo je bila torej žalostna in potrta in nesrečna ta uboga Zinka — Zinkica že vse dopoldne. In kdo je vse to zakrivil? Ali ne psiček Murček, ki mu je ona redno dannadan nosila jedi in mu je vrgla marsikako mastno kost in marsikateri kosček mesa, da so jo morali še kregati zato? Hoj, ta, ta neumni psiček Murček, ki je lovil gobico — kamenček, pa zgrabil za Jožkovo hlačnico; ta, ta predrznež, ki je popadel tele na mostu in na beli stezici rumenega kanarčka, malo miško ali ptička — kamenček, kakor je mislil v svoji neumni butici. Da, psiček Murček je kriv, da je Zinka tako zelo žalostna in nesrečna že vse dopoldne. Oj, da bi vsaj mili ptiček ne bil poginil! Tako je pa nezgoda nenadomestljiva in prepad med mladim psičkom Murčkom in drobno Zinkico nepremostljiv.

In zato je bilo tako . . . Solnce je že zašlo, a še sta živela v nemilem sovraštvu; napočil je že drugi dan, a jezica se še ni ohladila; že je žarilo v drugič večerno nebo, pa sta si bila še vedno navzkriž.

(Dalje.)

Himna veselih otrok.

Internus.

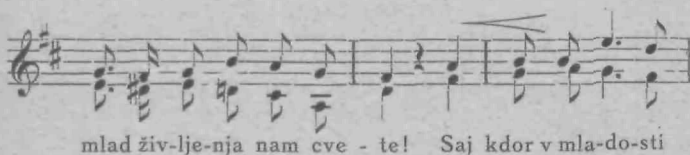
Zmerno.

St. Premrl.

mf

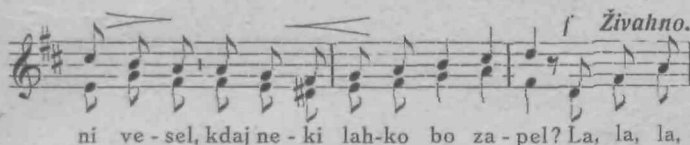

To - va - ri - ši, ra - duj - mo se; po -

mlad živ - lje - nja nam cve - te! Saj kdor v mla - do - sti

f Živahno.

ni ve - sel, kdaj ne - ki lah - ko bo za - pel? La, la, la,

mf p

la, la, la, la, la, la, la, la, la, la, la, la, la.

Nadaljevanje na strani 8. in 9.

Zimsko solnce.

Izza belih gor
solnce mlado vstalo
in je obsijalo
biserov nebroj.

Vsa plan se leskeče
kakor diamant . . .
Solnce pa, to solnce,
vendar greti neče.

Gnjevoš.

Kako se olajša izpraševanje vesti.

Pri nauku o izpovedi je gospod katehet vprašal dečka, kako si lahko olajšamo izpraševanje vesti. Učenček odgovori: „Če ne grešimo!“

Povejte, ali mar ni res to najboljša olajšava pri izpraševanju vesti?

Kratkočasnica.

Mucka in punčka. Teta je vprašala šestletno Pavlico, kaj ima rajši: ali mucko ali punčko. Pavlica premišljuje več časa, kaj naj odgovori. Slednjič zašepeče teti na uho: „Mucko imam pač rajši, pa nikar ne pravite tega punčki.“

Naloga.

(Priobčila Meri.)

Zapišite pet besedi tako, da pride v vsak predalček ena črka in da črke srednje v ste značijo znani mladinski časopis. Pomen besedam po vrsti bodi tak-le:

1. Trg na Primorskem.
2. Priprava, s katero se zajema.
3. Dolžinska mera.
4. Dan v tednu.
5. Prijazna živalca.

Šaljivo vprašanje.

(Priobčil Internus.)

Kako najlaže ubraniš, da miši ne bodo jedle tvoje slanine?

(Rešitev in imena rešilcev v prihodnji številki)